

AAL-001-001493   Seat No. _____
Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination
April / May - 2016
Indian Culture : Paper - IX
(Cultural History of Gujarat : Modern Period) (Elective - I)

Faculty Code : 001
Subject Code : 001493

Time : Hours]

[Total Marks :

- સૂચના : (૧) વિભાગ - ૧ - MCQ પ્રશ્નો છે.
(૨) વિભાગ - ૨ - દરેક પ્રશ્નની સામે માર્ક્સ દર્શાવ્યા છે.

વિભાગ - ૧

૧ M.C.Q. :

૨૦

- (૧) બોરસદ સત્યાગ્રહ કોના માર્ગદર્શન હેઠળ થયો હતો ?
(A) ગાંધીજી   (B) નહેરૂ
(C) સરદાર વલ્લભભાઈ   (D) ઢેબરભાઈ
- (૨) દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ દ્વારા કયા કાયદાનો ભંગ થયો હતો ?
(A) મીઠાની જકાત   (B) વિદેશી કાપડની આયાત
(C) દારૂબંધી   (D) મહેસૂલ
- (૩) દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ દ્વારા કઈ લડત શરૂ થઈ ?
(A) સવિનય કાનૂન ભંગ   (B) વિદેશનીતિ
(C) રંગભેદની નીતિ   (D) અસહકાર
- (૪) ક્રિસ્પ કમિશન આવવાથી ગુજરાતમાં કઈ ચળવળ શરૂ થઈ ?
(A) હિંદ છોડો   (B) સત્યાગ્રહ
(C) અસહકાર   (D) સવિનય કાનૂનભંગ
- (૫) હિંદ છોડો ચળવળ કઈ સાલમાં શરૂ થઈ હતી ?
(A) ૧૯૯૦   (B) ૧૯૪૩
(C) ૧૯૪૨   (D) ૧૯૪૧

- (૬) ૧૯૪૭ના એપ્રિલની ૨૮મી તારીખે કઈ સભાની બેઠક મળી હતી ?
- (A) લોકસભા (B) રાજ્યસભા
(C) બંધારણસભા (D) પ્રદેશસભા
- (૭) ગુજરાતનાં કયા સ્ટેટે આઝાદી પછી પાકિસ્તાન સાથે જોડાવાનો નિર્ણય કર્યો હતો ?
- (A) ગોંડલ (B) મોરબી
(C) જુનાગઢ (D) જામનગર
- (૮) ગાંધીજીએ માતૃભાષામાં શિક્ષણ મળે તે માટે શું શરૂ કર્યું ?
- (A) વર્ધાયોજના (B) સર્વોદય યોજના
(C) ગ્રામોત્થાનયોજના (D) ભૂદાનયોજના
- (૯) મજૂરોના પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે ગુજરાતમાં શેની સ્થાપના થઈ ?
- (A) મજૂરસંઘ (B) મજૂરમંડળી
(C) મજૂરમહાજન (D) મજૂરસભા
- (૧૦) ગણોત્ત પ્રથા કોણે બંધ કરાવી ?
- (A) ગાંધીજી (B) સરદાર પટેલ
(C) લોકમાન્યટીળક (D) વિનોબાભાવે
- (૧૧) ગુજરાતમાં સૌ પ્રથમ કન્યાશાળા કોણે શરૂ કરી ?
- (A) ગુજરાત સોસાયટી (B) વર્નાક્યુલર સોસાયટી
(C) બુદ્ધિવર્ધક સોસાયટી (D) કન્યાશિક્ષણ સોસાયટી
- (૧૨) દેશી રાજ્યોના પ્રશ્નના ઉકેલ માટે લોર્ડ માઉન્ટબેટને શેની સ્થાપના કરી ?
- (A) રિયાસતી ખાતાની (B) સ્વાતંત્ર્ય ખાતાની
(C) નિવારણ ખાતાની (D) દેશી ખાતાની
- (૧૩) દેશીરાજ્યોના વિલિનીકરણથી શેની રચના થઈ ?
- (A) સ્વતંત્રભારતની (B) કાઠિયાવાડની
(C) ભારતની અખંડતાની (D) મહાગુજરાતની

(૧૪) ગુજરાત રાજ્યની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

- (A) ૧લી મે ૧૯૬૦ (B) ૧લી જૂન ૧૯૬૦
(C) ૧લી માર્ચ ૧૯૬૦ (D) ૧લી જુલાઈ ૧૯૬૦

(૧૫) સ્વતંત્રતા પછી ગુજરાતમાં સ્ત્રીઓ તથા બાળકલ્યાણની કામગીરી માટે શેની રચના થઈ ?

- (A) અખિલ હિંદ બાળ પરિષદ
(B) અખિલ હિંદ મહિલા પરિષદ
(C) અખિલ હિંદ યુવક પરિષદ
(D) અખિલ હિંદ પરિષદ

(૧૬) અમદાવાદમાં સ્ત્રીઓના આર્થિક સ્વાલંબન અને અધિકારો માટે કઈ સંસ્થાની સ્થાપના થઈ ?

- (A) જ્યોતિ સંઘ (B) સ્ત્રી સંઘ
(C) મહિલા સંઘ (D) સ્ત્રી અધિકાર સંઘ

(૧૭) તરછોડાયેલી સ્ત્રીઓ માટે ગુજરાતમાં શેની સ્થાપના થઈ ?

- (A) આશ્રમો (B) વિકાસગૃહો
(C) કલ્યાણગૃહો (D) સ્ત્રી સંઘ

(૧૮) દેશમાં એન.સી.સી.ની યોજના ક્યારથી શરૂ થઈ ?

- (A) ૧૯૫૪ (B) ૧૯૫૩
(C) ૧૯૬૦ (D) ૧૯૫૦

(૧૯) કૃષિના વિકાસ માટે ખેડૂતોને ખાતર અને બિયારણની સગવડ મળે તે માટે શેની સ્થાપના થઈ ?

- (A) જમીન વિકાસ બેન્ક (B) જમીન બિયારણ બેન્ક
(C) જમીન ખેતી બેન્ક (D) ખેતી બેન્ક

(૨૦) અમદાવાદમાં વેપાર ઉદ્યોગનાં વિકાસ માટે કઈ સંસ્થા સ્થપાઈ ?

- (A) અટીરા (B) અટીકા
(C) ટાઈરા (D) અકીરા

વિભાગ - ૨

- ૨ ગુજરાત પર ગાંધી વિચારોના પ્રભાવને સમજાવો. ૧૦
અથવા
- ૨ દેશી રજવાડાનું વિલીનીકરણ અને તેમાં સરદાર પટેલનું પ્રદાન વિશે જણાવો. ૧૦
- ૩ ગુજરાતની આરઝી હકૂમત વિશે વિગતવાર અહેવાલ આપો. ૧૦
અથવા
- ૩ ૧૯મી સદીની સમાજ સુધારણાની પ્રવૃત્તિ અને તેના સમાજ સુધારકો વિશે લખો. ૧૦
- ૪ કોઈ પણ એક પર ટૂંકનોંધ લખો. ૮
(૧) નર્મદા યોજના.
(૨) બોરસદ અને દાંડી કૂચ સત્યાગ્રહ.
- ૫ કોઈપણ એક પર ટૂંકનોંધ લખો. ૮
(૧) ખેડા અને બારડોલીનો સત્યાગ્રહ.
(૨) ગુજરાતના વિકાસમાં સયાજીરાવ-૩ જાનું પ્રદાન.
- ૬ કોઈ પણ બેનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૧૪
(૧) વ્યાપાર અને ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે અર્વાચીન ગુજરાત
(૨) સામાજિક ક્ષેત્રે અર્વાચીન ગુજરાત
(૩) ૧૯૪૨ની ચળવળ
(૪) મહા ગુજરાતની ચળવળ.

ENGLISH VERSION

- Instructions : (1) Section 1 is for M.C.Q.
(2) In Section 2 – Marks are as shown against each question.

SECTION - I

- 1 M.C.Q. : 20
- (1) Under whose guidance was Borsad Satyagrah undertaken ?
(A) Gandhiji
(B) Nehru
(C) Sardar Vallabhbhai
(D) Dhebarbhai
- (2) Which law was broked through Dandi March ?
(A) Salt tax
(B) Import of foreign cloth
(C) Prohibition
(D) Revenue
- (3) Which struggle began through Dandi March ?
(A) Civil Disobedience (B) Foreign Policy
(C) Racism (D) Non Cooperation
- (4) Which movement began due to the arrival of crisp commission ?
(A) Quit India (B) Satyagrah
(C) Non Cooperation (D) Civil Disobedience
- (5) In which year did the Quit India Movement began ?
(A) 1990 (B) 1943
(C) 1942 (D) 1941
- (6) Which of the following 'sabha' met on 28th April 1947 ?
(A) Loksabha (B) Rajyasabha
(C) Bandharansabha (D) Pradesh sabha

- (7) Which state of Gujarat decided to join Pakistan after independence ?
- (A) Gondal (B) Morbi
(C) Junagadh (D) Jamnagar
- (8) What did Gandhiji do for education in mother tongue ?
- (A) Vardha yojna (B) Sarvoday yojna
(C) Gramothan yojna (D) Bhudan yojna
- (9) What was established for solving the labour problem in Gujarat ?
- (A) Majursangh (B) Majurmandali
(C) Majoor Mahajan (D) Majursabha
- (10) Who stopped the 'Ganot' (tenancy) practice ?
- (A) Gandhiji (B) Sardar Patel
(C) Lokmanya Tilak (D) Vinoba Bhave
- (11) Who began the first girl's school in Gujarat ?
- (A) Gujarat Society
(B) Vernacular Society
(C) Buddhivardhak Society
(D) Kanyashikshan Society
- (12) What was established by Lord Moundbatten to solve the problems of native states ?
- (A) Riyasati Khatani (B) Swatantra Khatani
(C) Nivaran Khatani (D) Deshi Khatani
- (13) What was formed due to the merger of the native (princely) states ?
- (A) Free India (B) Kathiyawad
(C) Integrated India (D) Maha Gujarat

- (14) When was Gujarat State formed ?
(A) 1 May, 1960 (B) 1st June, 1960
(C) 1st March 1960 (D) 1st July, 1960
- (15) What was formed for the welfare of women and children in Gujarat after independence ?
(A) Akhil Hind Balparishad
(B) Akhil Hind Mahila Parishad
(C) Akhil Hind Yuvak Praishad
(D) Akhil Hind Parishad
- (16) Which organization was formed for the economic independence and rights of women in Ahmedabad ?
(A) Jyoti sangh (B) Stri Sangh
(C) Mahila Sangh (D) Stri Adhikar Sangh
- (17) What was established for the abandoned women in Gujarat ?
(A) Ashrams (B) Vikas Gruh
(C) Kalyan Gruh (D) Stri Sangh
- (18) When did the NCC project begin in the country ?
(A) 1954 (B) 1953
(C) 1960 (D) 1950
- (19) What was formed to facilitate the farmers with seed and fertilizer for the development in agriculture ?
(A) Bank
(B) Land seed Bank
(C) Land Farming Bank
(D) Farming Bank
- (20) Which organization was formed for development of Trade and industry in Ahmedabad ?
(A) Atira (B) Atika
(C) Tira (D) Akira

SECTION - II

- 2** Explain impact of Gandhian thoughts on Gujarat. **10**
- OR**
- 2** Describe Merger of princely states and contribution of Sardar Patel in it. **10**
- 3** Give a detailed account of Arzi Hukumat of Gujarat. **10**
- OR**
- 3** Write on 19th Century Social reform movements and its reformers. **10**
- 4** Write short note on any one : **8**
- (1) Narmada Yojana
- (2) Borsad and Dandi March satyagrahs
- 5** Write short note on any one : **8**
- (1) Kheda and Bardoli Satyagrahs
- (2) Contribution of Sayajirao 3rd in development of Gujarat.
- 6** Reply in brief on any two : **14**
- (1) Modern Gujarat on Trade and Industrial front.
- (2) Modern Gujarat on social front
- (3) 1942 Movement
- (4) Maha Gujarat Movement